Aan: de Voorzitter en leden van de VC TK BuZa.

Van: Mr. B. Geersing, Coördinator Onafhankelijk Onderzoekgenootschap AURORE.

Flayosc. 21 mei 2022

Geachte Kamerleden,

Via de griffie werd ik gisteren, 20 mei jl. , op de hoogte gesteld van het programma voor de beide zogenoemde ronde tafelbijeenkomsten die de VC TK BuZa heeft georganiseerd. Dit ter voorbereiding op een plenair debat in de TK i.a.v. premier Rutte en minister Hoekstra.

Uw commissie heeft op 9 maart jl. een uitgebreid overleg gehad met de leiding van het onderzoek, Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië, 1945 – 1950. Ik noem dat verder het Dekolonisatieonderzoek.

AURORE heeft van dat overleg een verslag en een analyse gemaakt. Die zijn aan uw Commissie toegestuurd. Daaruit blijkt dat die leiding de randvoorwaarden voor dat onderzoek, die het kabinet na intensief overleg met de TK heeft vastgesteld (brief d.d. 2 december 2016), heeft genegeerd. Terwijl zij op 9 februari 2017 schreef, zich daarin uitstekend te kunnen vinden.
Uit de antwoorden die op de vragen van de leden van uw commissie werden gegeven, bleek dat die leiding u onjuist heeft geïnformeerd:

- Er is niet beschreven wat er is gebeurd;
- De historische context is genegeerd;
- Veel feiten blijken geen feiten te zijn maar meningen, en meningen worden als feiten gepresenteerd;
- De hoofdlijn van het onderzoek blijkt het willen afrekenen met een beweerd ‘donker’ koloniaal verleden;
- Niet de instituten NIOD, KITLV en NIMH hebben het onderzoek uitgevoerd, zoals vaak in de media wordt geschreven, dat hebben onderzoekers gedaan, die volgens projectleider Van Vree, voormalig directeur NiOD, allen zijn geselecteerd op de aanwezigheid van een antikoloniale opvatting;
- De in het onderzoek geschetste context is bedacht en geconstrueerd op basis van hedendaags antikolonialisme en bestond destijds niet; d.w.z. dat de geschiedenis is herschreven. (*zie bijlage*)

Het Veteranen Platform heeft een kritische open brief, d.d. 2 maart 2022, geschreven. Daarin is o.m. aangegeven dat de randvoorwaarden van het kabinet zijn genegeerd en er geen sprake is van een objectief, onafhankelijk en breed onderzoek naar de dekolonisatie van Nederlands-Indië.
De huidige drie directeuren van NIOD, KITLV en NIMH hebben daarover een brief, d.d. 14 april 2022, geschreven aan de Voorzitter van de TK en daarin stellen zij dat het VP verscheidende onjuistheden debiteert. (*zie bijlage*)
AURORE heeft aan de Voorzitter van de TK een brief, d.d. 5 mei 2022, gestuurd en aangegeven dat het de drie directeuren zijn die onjuistheden debiteren. (*zie bijlage)*

Premier Rutte en enkele betrokken bewindslieden hebben op de dag dat de resultaten van het Dekolonisatie onderzoek werden gepubliceerd (17 februari 2022), een brief geschreven waarin de conclusies van dat onderzoek werden overgenomen en aanleiding waren om excuses aan te bieden.
Deze gang van zaken is opmerkelijk. Zij is in strijd met de procedure die met de TK is afgesproken in de kabinetsbrief van 23 februari 2017. Het kabinet zou alle onderzoeksresultaten afwachten en die vervolgens zorgvuldig wegen alvorens met een oordeel te komen.
Algemene Zaken heeft echter voorinzage (gevraagd en) gekregen van de onderzoekresultaten die in de synthese studie, Over de grens, 2022 staan, en na/in overleg met de leiding van het onderzoek een brief opgesteld. Vanuit Parijs gaf Rutte groen licht voor die brief. Die eerste premature kabinetsreactie staat voortdurend vermeld in het programma van de ronde tafel bijeenkomsten. Als coördinator van AURORE heb ik premier Rutte daarover een brief, d.d. 5 mei 2022, geschreven. (*zie bijlage*)

Deze aanpak is m.i. strijdig met de zogenoemde nieuwe bestuurscultuur die de TK en het kabinet meermalen hebben beleden.
Ik volgde donderdag jl. een debat in de TK over de zogenoemde sms'jes van Rutte. Als volger van 'Debat Direct' krijg je de indruk dat het de leden van de TK menens is als het aankomt op de feiten, transparantie en het respecteren van eerder gemaakte afspraken.

Als ik het programma voor de twee dagen ronde tafel bijeenkomsten lees, komt echter de vraag op of uw commissie de feiten wel wil weten over de wijze waarop de afgelopen jaren het Dekolonisatieonderzoek is uitgevoerd. Uw commissie laat nogal wat personen aan het woord die de antikoloniale lijn van dat onderzoek volgen. Zelfs onderzoekers, die de afgelopen jaren meermalen 'acte de présence' hebben gegeven in publicaties en in de media, wordt nu andermaal een kans geboden die opvattingen voor het voetlicht te brengen. De Indonesische historicus Bonnie Triyana, die in de Volkskrant verklaart de 'historische opvatting' (d.w.z. de opvatting van de heldengeschiedenis) van de Indonesische regering te respecteren, krijgt de ruimte.
Op 30 mei a.s. krijgen advocaat Jurjen Pen en een zoon van een dienstweigeraar zelfs 30 minuten de ruimte. In de historische context was dienstweigering destijds een kleine kwestie, de overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking steunde het dekolonisatiebeleid van de Nederlandse regering. De CPN en de linker vleugel van de PvdA steunden deze dienstweigeraars. Krijgen zij nu de ruimte om vanuit een hedendaags perspectief deze dienstweigeraars geheel anders te positioneren? Worden zijn thans eerder als 'helden' gezien die het destijds al goed zagen? En worden daarmee degenen die hun plicht vervulden als 'oorlogsmisdadigers' gezien die het helemaal mis hadden?

Op 30 mei a.s. krijgen AURORE en Indisch Platform 2.0 even veel tijdsruimte als de heren Pen en Hartog. Terwijl vast staat dat AURORE de afgelopen twee jaar het Dekolonisatieonderzoek intensief heeft gevolgd en in tal van publicaties (www.dekolonisatie-nedindie.nl) gewezen heeft op de onregelmatigheden die hebben plaats gevonden o.l.v. de instituten NIOD,KITLV en NIMH.
De ruime activiteiten van Indisch Platform 2.0 zijn u ongetwijfeld bekend.

Een van die onregelmatigheden is de opstelling van de Wetenschappelijke Adviescommissie. Deze heeft met de leiding van het onderzoek, met onderzoekers, overleg gehad en die geadviseerd. Zij heeft de slotstudie(s) beoordeeld op de gangbare normen voor integer wetenschappelijk onderzoek. Al drie maanden weigert deze Commissie open kaart te spelen. Ondanks herhaalde verzoeken daartoe wil zij haar adviezen en haar integriteitsverklaring niet openbaren en beschikbaar stellen.
Op 20 mei jl. meldt de voormalige voorzitter van die Commissie, Hoffenaar, (NIMH-functionaris) aan de Coördinator van AURORE dat die binnenkort zal worden '*gebeld door een ter zake kundige die u de laatste stand van zaken zal doorgeven.'*
De voorzitter van die Commissie is zelf zo'n deskundige en weet dat het gaat om het beschikbaar stellen van de stukken van zijn Commissie. Wat heeft deze Wetenschappelijke Advies Commissie te verbergen?

Tijdens het recente Kamerdebat over de sms'jes van Rutte wilden de betrokken Kamerleden het naadje van de kous weten. Waarom willen de Kamerleden van uw Commissie dat niet weten als het gaat over het Dekolonisatieonderzoek?
De ronde tafel conferenties die nu zijn georganiseerd, zullen er immers niet toe leiden dat de betrokken Kamerleden het naadje van de kous gaan weten van het Dekolonisatieonderzoek. Dat komt doordat er een aantal participanten direct betrokken is bij dat onderzoek, er anderen zijn die slechts gedeeltelijk op de hoogte zijn, weer anderen er belang bij hebben de resultaten van het onderzoek te steunen en degenen die op de hoogte zijn van, soms zelfs de machinaties, m.b.t. de gang van zaken van dat onderzoek, heel weinig ruimte krijgen de Kamerleden daarvan, van de feiten en van de historische context, op de hoogte te brengen.

In de bijlage het opstel, Optocht der flagellanten, Carré 2022, dat een inzicht geeft in het belang van de historische context en van de al tientallen jaren gevolgde wijze van geschiedschrijving die deze context niet centraal stelt, maar de eigen politieke opvatting.(*zie bijlage)* Dat laatste was tijdens het Dekolonisatieonderzoek ook het geval.

De Nederlanders hebben er belang bij dat de geschiedenis van de dekolonisatie Nederlands-Indië 1945 – 1950 waarheidsgetrouw is opgeschreven. Uw Commissie vervult daarin nu een centrale rol.
U weet dat de Nederlandse politiek – kabinet en TK – steeds minder vertrouwen genieten in de samenleving. Dit onderwerp lijkt mij een goede kans het vertrouwen in de politiek een boost te geven.

Geachte Kamerleden er staat veel op het spel. Integere geschiedschrijving vormt ons, geschiedvervalsing verzwakt ons. Het Dekolonisatieonderzoek zit helaas op het laatstgenoemde spoor..
Ik hoop dat uw Commissie alle relevante feiten op tafel weet te krijgen. Niet alleen m.b.t. het gang van zaken van het Dekolonisatieonderzoek, maar ook m.b.t. de eerste Kabinetsreactie, die niet alleen voorbarig en in strijd met gemaakte afspraken is, maar ook de TK onder druk heeft gezet.
Deze eerste kabinetsreactie was een schoolvoorbeeld van de oude bestuurscultuur, die door de TK terecht zo sterk wordt bekritiseerd.

Vanzelfsprekend is AURORE bereid alle hem beschikbare informatie met uw Commissie te delen.

Met vriendelijke groet,

Mr. Bauke Geersing.